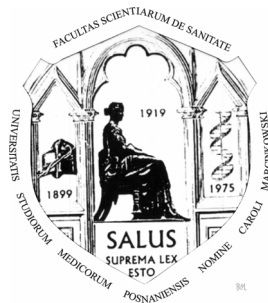

Uniwersytet Medyczny
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Wydział Nauk o Zdrowiu

PIEŁĘGNIARSTWO POLSKIE

POLISH NURSING

Nr 2(32)

Poznań 2009

SPIS TREŚCI

Od Redaktora 91

PRACE ORYGINALNE

Renata Rasińska: Samoocena stanu zdrowia ludności w raportach i zestawieniach 93

Mirosław Skarżyński: Finansowanie zadań w opiece zdrowotnej 98

Mieczysława Irena Wyderka, Kinga Marek-Piestrak, Ewa Szeląg: Wczesne rozpoznanie i postępowanie we wstrząsie septycznym 108

PRACE POGLĄDOWE

Iwona Nowakowska, Maria Danuta Głowacka: Teamwork na pielęgniarskich stanowiskach pracy .. 122

Małgorzata Posłuszna: Walka z chorobami społecznymi w środowisku wiejskim w okresie międzywojennym 125

Maia Kubiak: Psychologia zachowań zdrowotnych .. 128

Alina Roszak: Bezpieczeństwo epidemiologiczne w pracy pielęgniarki/pielęgniарza opieki paliatywnej 133

Ewa Płachecka: Metody operacji przetok okołoodbytniczych 137

Ewa Wieja, Jolanta Sielska: Rola i zadania samorządu terytorialnego w systemie ochrony zdrowia ... 141

Joanna Zdanowska: Ochrona związana z rodzicielstwem w świetle prawa polskiego 145

PRACE STUDENCKIE

Łukasz Bierzuński: Telemedycyna i jej wpływ na rozwój opieki zdrowotnej 151

Elżbieta Krawczyk, Marcin Cybulski: Zdrowie lokalnych społeczności a kształtowanie bezpiecznego otoczenia 160

Andrzej Klamerek, Jan Nowomiejski, Elżbieta Macelajtis, Aleksandra Wasiak: Planowanie finansowe 165

VARIA

Wojciech Strzelecki, Marta Czarnecka-Iwańczuk Marcin Cybulski, Kinga Blumska: Sprawozdanie z II Konferencji „Psychologia w medycynie” 170

RECENZJE

Maia Stanisławska-Kubiak: Recenzja książki M. Cybulskiego, W. Strzeleckiego „Psychologia w naukach medycznych” 173

INFORMACJE O KONFERENCJI

Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Sprawność funkcjonowania zakładu opieki zdrowotnej” – I komunikat 174

Polskie Towarzystwo Nauk o Zdrowiu. Podyplomowe Studium Zarządzania w Opiece Zdrowotnej – informacja 178

CONTENTS

<i>Editorial</i>	92
------------------------	----

ORIGINAL PAPERS

<i>Renata Rasińska</i> : Self-esteem of population's health condition in reports and comparisons	93
<i>Mirosław Skarżyński</i> : Financing tasks of health care	98
<i>Mieczysława Irena Wyderka, Kinga Marek-Piestrak, Ewa Szelaq</i> : Early recognition and conduct in septic Srock	108

REVIEW PAPERS

<i>Iwona Nowakowska, Maria Danuta Głowacka</i> : Teamwork in the nursing workplace	122
<i>Małgorzata Postuszna</i> : Fighting with the social diseases in the rural environment in the interwar period	125
<i>Maia Kubiak</i> : The psychology of health behavior ...	128
<i>Alina Roszak</i> : Epidemiological safety at a nurse work of palliative care	133
<i>Ewa Plachecka</i> : Perianal fistula burgey options ...	137
<i>Ewa Wieja, Jolanta Sielska</i> : Function and tasks of teritorial self-governing body in health care system	141
<i>Joanna Zdanowska</i> : The protection associated with parenthood in the light of polish law	145

STUDENTS' PAPERS

<i>Łukasz Bierzuński</i> : Telemedicine and its impact on the development of health care	151
<i>Elżbieta Krawczyk, Marcin Cybulski</i> : Local communities' health and shaping safe sourroundings	160
<i>Andrzej Klamerek, Jan Nowomiejski, Elżbieta Macelajtis, Aleksandra Wasiak</i> : Financial planning	165

VARIA

<i>Wojciech Strzelecki, Marta Czarnecka-Iwańczuk, Marcin Cybulski Kinga Blumska</i> : „Psychology in medicine” – conference report	170
--	-----

REVIEWS

<i>Maia Stanisławska-Kubiak</i> : The review of the book: „Psychology in medical sciences”. M. Cybulski, W. Strzelecki eds.	173
--	-----

THE INFORMATION ABOUT THE CONFERENCE

Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Sprawność funkcjonowania zakładu opieki zdrowotnej” – THE INFORMATION ABOUT THE CONFERENCE „THE EFFICIENCY OF FUNCTIONING OF A HEALTH CARE INSTITUTION”.	174
Polish Sciences of Health – information, application form Postgraduade Course “The management in Health Care” – information	178

Od Redaktora

Szanowni Czytelnicy,

W imieniu Komitetu Naukowego przedstawiam Państwu kolejny numer Pielęgniarstwa Polskiego. W aktualnym numerze kontynuujemy zmiany zapoczątkowane w pierwszym numerze 2009 roku. A zatem pojawiają się prace prawników dotyczące regulacji praw pacjenta, w tym wypadku rodziców. Działa też adres mailowy, na który można przesyłać pytania dotyczące zagadnień prawnych związanych z organizacją ochrony zdrowia, usług medycznych.

Treści zawarte w tym tomie mają bardzo zróżnicowany charakter, odzwierciedlają jednak obszary zainteresowań poznawczych i klinicznych personelu medycznego, jak i kadr nauki uniwersytetów medycznych i innych.

Numer otwiera praca oryginalna Autora Renaty Rasińskiej zawierająca informacje dotyczące zagadnień samooceny stanu zdrowia ludności w raportach i zestawieniach. Dane te wydają się szczególnie istotne w odniesieniu do planowania działań na rzecz zdrowia, projektowania na poziomie globalnym i lokalnym programów i kampanii promujących zdrowie.

Wśród prac oryginalnych znajdują się artykuły z zakresu planowania finansowego oraz prace kliniczne związane z praktyką pielęgniarstwa.

Prace poglądowe poruszają zagadnienia związane z zarządzaniem w ochronie zdrowia, w tym roli samorządów terytorialnych, ale także prace dotyczące zachowań zdrowotnych, bezpieczeństwa epidemiologicznego oraz metod pracy pielęgniarstwa. Prace odzwierciedlają aktualny stan wiedzy w wymienionych powyżej obszarach.

Tom ten przedstawia także prace studenckie, które stanowią efekt realizowanych w ramach kół naukowych Uniwersytetu Medycznego projektów badawczych. Studenci w swoich pracach podejmują bardzo nowoczesne a jednocześnie interesujące ich zagadnienia z zakresu ochrony zdrowia. Zwraca uwagę tutaj praca Autora Łukasza Bierzuńskiego dotycząca telemedycyny.

Numer bieżący zamyka artykuł dotyczący optymalizacji planowania finansowego.

Jak zwykle także przedstawiamy Państwu ciekawą książkę, tym razem prezentujemy monografię wieloautorską „Psychologia w naukach medycznych” pod redakcją Marcina Cybulskiego oraz Wojciecha Strzeleckiego wydaną w formie elektronicznej nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Medycznego.

W końcowej części numeru przedstawiamy informacje o zbliżających się konferencjach oraz zapraszamy do członkostwa w Polskim Towarzystwie Nauk o Zdrowiu – kwestionariusz zgłoszeniowy w załączeniu.

Życząc Państwu owocnej lektury liczymy również na Państwa głosy, jakie tematy poruszać w naszym periodyku.

Dr hab. Maria Danuta Głowacka

Redaktor Naczelny

Dr Ewa Mojs

Sekretarz Naukowy

Editor's note

Dear readers,

On behalf of the Scientific Committee I would like to present you with the next issue of Polish Nursing. In this issue we are continuing changes which started in the first volume of 2009. As promised, we publish papers by lawyers which are devoted to regulations on patient's rights e.g. patient's parents. We also provide an e-mail address where you can send your questions on legal aspects of health care organization and medical service. The contents of the volume, which are diverse in character, depict areas of interests of medical personnel and research staff in medical universities and other colleges. The first article is an original paper by Renata Rasinska which includes a report on self - assessed health status of Polish population. These data seem to be particularly important while planning health activities and preparing health promoting programs and campaigns, both on a global and on a local scale. The research papers include articles on financial planning and clinical studies connected with nursing practice.

Review articles cover problems ranging from health-care management and the role of local government in health service to health behaviors, epidemiologic security and methods used in nursing. To add, they describe the current status of knowledge concerning the aforementioned areas.

In this volume you can also find student's papers which are an effect of research projects. These projects are carried out in student's scientific circles in Poznań University of Medical Sciences. One should pay attention to Łukasz Bierzuński's articles on telemedicine, which clearly shows that students take up modern and interesting health care issues.

The issue is completed by an article on financial planning optimization. As usual, we present you with interesting books. This time it is a multi – author monograph "Psychology in medical science" edited by Marcin Cybulski and Wojciech Strzelecki. which was published in the electronic form by Poznań University of Medical Sciences Press.

In the last part we provide you with the information on ongoing conferences and invite you to sign up in the Polish Society of Health Sciences (please find attached the application form). We wish you fruitful time reading and hope to learn your opinions on the problems which should be considered in our periodical.

Maria Danuta Głowacka, PhD

Editor In Chief

Ewa Mojs, PhD

Scientific Secretary

SAMOOCENA STANU ZDROWIA LUDNOŚCI W RAPORTACH I ZESTAWIENIACH

SELF-ESTEEM OF POPULATION 'S HEALTH CONDITION IN REPORTS AND COMPARISONS

RENATA RASIŃSKA

Zakład Organizacji i Zarządzania
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr hab. Maria Danuta Głowacka

Streszczenie

Znajomość aktualnej sytuacji w zakresie stanu własnego zdrowia jest ważnym elementem służącym do analizy czynników wpływających na te zachowania zdrowotne, a obserwacja życia codziennego pozwala stwierdzić, że zdrowie to jedna z najważniejszych kwestii. Z badań wynika, że w ostatnim dwudziestoleciu znacznie poprawiło się samopoczucie Polaków i zwiększyło się zadowolenie ze stanu własnego zdrowia. Samoocena ta jest jednak zawyżona w stosunku do rzeczywistego stanu w wyniku emocjonalnego podejścia do niego.

Słowa kluczowe: samoocena, stan zdrowia.

Summary

The knowledge of the present situation of one 's health condition is a significant element of the analysis of factors influencing health behaviors. Everyday life observation, on the other hand, enables to state that health is one of the most important issues. Research shows that in the last twenty years the condition of Poles improved a lot and satisfaction with their own health condition increased. This self-esteem is, however, overvalued in relation to the real condition as a result of the emotional attitude.

Key words: self-esteem, health condition.

FINANSOWANIE ZADAŃ W OPIECE ZDROWOTNEJ

FINANCING TASKS OF HEALTH CARE

MIROSLAW SKARŻYŃSKI

Zakład Organizacji i Zarządzania
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr hab. Maria Danuta Głowacka

Streszczenie

W opracowaniu przedstawiono wpływ sytuacji ekonomicznej na system opieki zdrowotnej i stan zdrowotny ludności. W ramach problematyki finansowania ochrony zdrowia w Polsce omówiono takie zagadnienia, jak: wydatki bezpośrednie i pośrednie na ochronę zdrowia, finansowanie ochrony zdrowia przez NFZ, wydatki z budżetu państwa na ochronę zdrowia, wydatki na ochronę zdrowia w budżetach samorządów terytorialnych. Wykazano, że wydatki na ochronę zdrowia w Polsce są zbyt niskie w porównaniu do innych państw.

Słowa kluczowe: wydatki, ochrona zdrowia.

Summary

The paper presents an influence of economic situation on health care system and state of health population. Within the confines of health care financing issues in Poland, there is discussed such problems as: direct and indirect health care expenditure, health care financing by National Health Fund, state budget expenditure on health care, local self-government budget expenditure on health care. It is shown that health care expenditure in Poland are too low in comparison to different countries.

Key words: expenditure, health care.

WCZESNE ROZPOZNANIE I POSTĘPOWANIE WE WSTRZĄSIE SEPTYCZNYM

EARLY RECOGNITION AND CONDUCT IN SEPTIC SHOCK

MIECZYŚLAWA IRENA WYDERKA, KINGA MAREK-PIESTRAK, EWA SZELĄG

Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego
Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi
Kierownik: dr n. med. Małgorzata Wojciechowska

Streszczenie

Oddział Intensywnej Terapii jest specyficznym miejscem, w którym obok zagrożeń wynikających z bezpośrednich obrażeń, np. u pacjentów po urazach wielonarządowych istnieje duże ryzyko wystąpienia wszelakich zakażeń, które w środowisku tegoż miejsca, częściej niż na innych oddziałach, prowadzić mogą do wystąpienia sepsy [11]. Wiedza o występowaniu tych zakażeń, obliguje zespół pielęgniarstwa do wnikliwej obserwacji, jak również do szczególnej analizy procesu pielęgnowania pod kątem wystąpienia wstrząsu septycznego; co czyni ich pracę w pełni profesjonalną. Do zbadania poziomu tejże wiedzy posłużyła ankieta złożona z 29 pytań i skierowana do 150 pielęgniarek pracujących w OIT. Pod uwagę wzięto staż pracy, szczegółową wiedzę na temat wczesnych objawów i postępowania we wstrząsie septycznym zgodnie z wytycznymi SSC a także zapytano o komfort pracy, dostępność szkoleń i możliwości rozwoju i poszerzenia swojej wiedzy w tym temacie. Analiza wyników ankiety wykazała, że badany personel pielęgniarstwa ma dosyć szeroką, jednakże nie zawsze szczegółową i opartą na wytycznych wiedzę na temat wczesnego rozpoznania i postępowania we wstrząsie septycznym. Zauważalne było, iż wiedza ta w znakomitej większości przypadków, zdobyta była poprzez doświadczenie wynikające z pracy w OIT a nie była, jak to powinno mieć miejsce, wynikiem prowadzonych, popartych procedurami szkoleń. Ankieta dała możliwość wypowiedzenia się pielęgniarkom za ich wprowadzeniem, wobec niewystarczającej obecnie ich ilości – przy równoczesnej chęci podnoszenia kwalifikacji.

Słowa kluczowe: rozpoznanie wstrząsu septycznego, postępowanie we wstrząsie septycznym, wiedza pielęgniarek, wytyczne SSC, dostępność wiedzy.

Summary

Intensive care is a specific place, where beside the dangers which are depends on immediate injury of body, f. ex.: in the few organs injury, there is also a big risk of any infections which in this place can bring a sepsis [11]. Wide knowledge about all this infections lets the nurses make detailed observations, and also penetrating analysis of nursing process, with a special attention on the sepsis shock symptoms; and makes they work more professional. The survey conducted to 50 nurses worked on Intensive Care, contained 29 questions, served to measure the level of this knowledge. I asked nurses about practical experience time, detailed knowledge about the early symptoms and actions during the sepsis shock, about SSC procedures, and also about work comfort, accessibility of trainings, and opportunity of increase they own knowledge about sepsis shock. The final results show, that nurses from Intensive Care Ward have a quite wide knowledge, but not enough detailed, and not always in conformity with SSC procedures. In majority this knowledge was a result of practical experience but not of trainings, as should be. There were a lot of voices for develop and introduce the vocational trainings, survey gave a chance to express opinion, about accessibility for nurses to publications, information and trainings, and knowledge about sepsis shock.

Key words: recognition of sepsis shock, actions during the sepsis shock, nurses knowledge, SSC procedures, accessibility of information.

TEAMWORK NA PIELEŃNIARSKICH STANOWISKACH PRACY

TEAMWORK IN THE NURSING WORKPLACE

IWONA NOWAKOWSKA, MARIA DANUTA GŁOWACKA

Zakład Organizacji i Zarządzania
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr hab. Maria Danuta Głowacka

Streszczenie

Zespołowość pracy na pielęgniarskich stanowiskach jest czynnikiem niezwykle istotnym w przebiegu realizacji zadań, warunkujących sprawność i efektywność wśród interdyscyplinarnych członków grupy terapeutycznej. Właściwa identyfikacja, tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu zespołów a następnie ich wsparcie w procesie pracy to warunki konieczne dla prężnego rozwoju grup funkcjonalnych, realizujących cele organizacyjne instytucji medycznych. W artykule zamieszczono informacje dotyczące funkcjonowania zespołów pracowniczych, przytaczając podejścia do tego tematu według różnych autorów. Poruszone zostały także kwestie wybranych czynników wywierających wpływ na pracę zespołową, analizując zarówno czynniki stymulujące do działań, jak i te o charakterze destrukcyjnym. Podkreślono jednocześnie wagę pracy zespołowej dla prawidłowego funkcjonowania organizacji, gdyż przyczynia się ona do zwiększenia wydajności i jakości pracy.

Słowa kluczowe: praca zespołowa, zespoły pracownicze.

Summary

Teamwork in the nursing workplace is a highly important factor in the course of realization of tasks conditioning efficiency and effectiveness among interdisciplinary members of a therapeutic group. Proper identification, creating favorable conditions for forming new teams and then supporting them in the work process are necessary conditions for thriving development of functional groups realizing organizational goals of medical institutions. The article presents information concerning functioning of employee teams, quoting different authors' approaches to this matter. It also raises the issue of chosen factors which influence teamwork, analyzing factors stimulating to taking action as well as these of destructive nature. At the same time the importance of teamwork for proper functioning of an organization has been highlighted due to the fact that it contributes to the increase in efficiency and quality of work.

Keywords: teamwork, employee teams.

**WALKA Z CHOROBYMI SPOŁECZNYMI
W ŚRODOWISKU WIEJSKIM W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM**

*FIGHTING WITH THE SOCIAL DISEASES
IN THE RURAL ENVIRONMENT IN THE INTERWAR PERIOD*

MAŁGORZATA POSŁUSZNA

Zakład Edukacji
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr n. hum. Mirosława Cylkowska-Nowak

Streszczenie

Sytuacja zdrowotna społeczeństwa polskiego w środowisku wiejskim w okresie międzywojennym była katastrofalna. Szczególne zagrożenie stanowiły choroby społeczne. Do chorób społecznych należały: gruźlica, jaglica, choroby weneryczne, nadmierna umieralność matek i niemowląt, alkoholizm. Chroniczny przebieg tych chorób wysuwał konieczność zapewnienia długotrwałej opieki lekarskiej i pielęgniarstwa, opartej na współpracy z chorym i jego rodziną oraz środowiskiem. Walka z chorobami społecznymi polegała na działalności profilaktycznej w organizowanych ośrodkach zdrowia.

Słowa kluczowe: choroby społeczne, okres międzywojenny, środowisko wiejskie, ośrodki zdrowia.

Summary

Health situation of the Polish society in the rural environment in the interwar period was disastrous. Specific threat were social diseases. To social diseases belonged: tuberculosis, trachoma, venereal diseases, excess mortality of mothers and infants, alcoholism. Confirmed process those diseases, put forward necessity assurance long-term medical and nursing care, based on collaboration with patients, his family and the environment. Fighting with the social diseases consisted in prophylactic activity on the organized health centers.

Key words: social diseases, interwar period, rural environment, health centers.

PSYCHOLOGIA ZACHOWAŃ ZDROWOTNYCH

THE PSYCHOLOGY OF HEALTH BEHAVIOR

MAIA KUBIAK

Zakład Psychologii Klinicznej
Katedra Nauk o Zdrowiu
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr nauk biol. Ewa Mojs

Streszczenie

Na podstawie licznych badań okazuje się, że psychika odgrywa znaczącą rolę w leczeniu chorób. Bada się jak ciało przetwarza postawy czy emocje, w efekcie czego dochodzi do zmian fizjologicznych lub biochemicznych. Przez ostatnie lata nastąpił znaczny postęp w wiedzy dotyczącej owych sposobów – postęp tak wielki, że czynniki psychosomatyczne i biopsychospołeczne stanowią ważną tendencję we współczesnej medycynie. Artykuł porusza kilka zagadnień związanych z tematyką zdrowia, które są zawarte we współczesnych trendach myślenia o zdrowiu i zachowaniach związanych ze zdrowiem.

Słowa kluczowe: psychologia zdrowia, zachowania zdrowotne.

Summary

Based on numerous research results, it turns out that psyche plays a significant role in curing diseases. It has been scrutinized how a body processes attitudes or emotions, what results in physiological and biochemical changes. The last decade has brought a huge progress in knowledge in this domain, and such a big progress, that psychosomatic and biopsychosociological factors have become an important tendency in contemporary medicine. This paper touches upon several questions linked to the health subject-matter comprised in recent trends in thinking about health and healthy behaviours.

Key words: health psychology, health behavior.

**BEZPIECZEŃSTWO EPIDEMIOLOGICZNE
W PRACY PIEŁĘGNIARKI/PIEŁĘGNIARZA OPIEKI PALIATYWNEJ**

EPIDEMIOLOGICAL SAFETY AT A NURSE WORK OF PALLIATIVE CARE

ALINA ROSZAK

Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie
Kierownik: mgr Sławomir Matysiak

Streszczenie

Pielegniarka/Pielegniarz ma obowiązek stalego aktualizowania swojej wiedzy, jak również i umiejętności zawodowych oznacza to, że jej/jego działania mają być tak przemyślane, a czynności wykonane wobec pacjenta w jego domu/w placówce i wobec samego siebie w sposób pewny i bezpieczny. Bezpieczny pod względem epidemiologicznym, czyli chory nie ulega zakażeniu, a pielęgniarz/opiekun paliatywny nie ulega ekspozycji zawodowej. Celem pracy jest omówienie właśnie takich punktów krytycznych, które wpływają, czy to w sposób pośredni czy bezpośredni na zdrowie podopiecznych i personelu medycznego.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo epidemiologiczne, zakażenie, pacjent, personel medyczny, ekspozycja zawodowa.

Summary

A nurse has an obligation to update her knowledge permanently as well as her vocational skills – it means that her actions towards a patient at his home/an institution and towards herself have to be done in a confident and a safe way. Safe in terms of epidemiology which means that a patient is not overcome with infection and a nurse of palliative care is not at the risk of vocational exposition. The aim of this dissertation is to discuss this kind of critical points which influence patients' and medical personnel's health in an indirect or a direct way.

Key words: epidemiological safety, infection, patient, medical personnel, vocational exposition.

METODY OPERACJI PRZETOK OKOŁOODBYTNICZYCH

PERIANAL FISTULA BURGERY OPTIONS

EWA PŁACHECKA

Proktologia, Pododdział Chirurgii Ogólnej
Śródmiejskiego Szpitala Urazowego w Warszawie, ul. Solec 93
Kierownik Pododdziału Proktologii: dr doc. Małgorzata Kołodziejczak

Streszczenie

Przetoki odbytu stanowią postać ropni przyodbytniczych. Prawdziwe przetoki odbytu zawsze wywodzą się z krypt (zatok) Morgagniego na poziomie linii grzebieniastej. Dokładne rozpoznanie przetoki bez znieczulenia bywa nieraz niemożliwe, dlatego operacja jest równocześnie zabiegiem rozpoznawczym i leczniczym. Lawinowo narastająca liczba chorych na schorzenia odbytu i odbytnicy staje się jednym z poważniejszych problemów chirurgii proktologicznej. Liczba osób dotkniętych tym schorzeniem jest trudna do oszacowania. Dla większości dolegliwości te są krępujące, a okolica odbytu należy do sfery intymnej. Dla wielu jest to bariera trudna do pokonania.

Słowa kluczowe: rodzaje przetok, diagnostyka przedoperacyjna, leczenie chirurgiczne.

Summary

An anal fistula is a form of a peri - rectal absces. Anal fistule originate from the anal glans at the level of pectineal pubis. The correct diagnosis of the fistula with no anaesthetization may be impossible to be done and that is why a burglary is sometimes both identification and a treatment. The sparing number of patients suffering from anal and rectal disorders has become one of the most serious problems of colorectal burglary. The Mount of pe ople suffering from this dis order is hard to estimate. For most of us the complaints are embarrassing and anus area is intimate. For many it is a difficult to overcome barrier.

Key words: kinds of fistula, preoperative diagnostics, surgical treatment.

ROLA I ZADANIA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W SYSTEMIE OCHRONY ZDROWIA

FUNCTION AND TASKS OF TERRITORIAL SELF-GOVERNING BODY IN HEALTH CARE SYSTEM

EWA WIEJA¹, JOLANTA SIELSKA²

¹Katedra Profilaktyki Zdrowotnej
Wydział Nauk o Zdrowiu

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

²Zakład Organizacji i Zarządzania
Wydział Nauk o Zdrowiu

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Streszczenie

Reforma administracyjna wprowadzająca trójstopniowy model samorządowy oraz zmiany ustrojowe w systemie opieki zdrowotnej przeprowadzone w ostatnich dwóch dekadach ubiegłego wieku w Polsce nałożyły na organy samorządu terytorialnego określone zadania z obszaru polityki zdrowotnej. Podejmowane działania na poszczególnych szczeblach samorządów powinny wynikać z szeregu uwarunkowań dotyczących potrzeb zdrowotnych mieszkańców gminy, powiatu czy województwa oraz możliwości w zakresie zasobów materialnych, ekonomicznych i osobowych. Zadania własne, jak i wspólne w zakresie opieki zdrowotnej zostały zawarte w ustawach stanowiących ustrój gminy, powiatu i województwa oraz w wielu innych, z których najważniejsze to Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. oraz Ustawa o zakładach opieki zdrowotnej z dnia 30 sierpnia 1991 r. Ustawodawca nie wskazał jednoznacznie organizatora czy koordynatora, odpowiedzialnego za zdrowie populacji w jednostkach samorządu terytorialnego. Przyjęta w polskim systemie opieki zdrowotnej rozdzielność funkcji płatnika usług medycznych od władz regionalnych pozbawiła władze samorządowe wpływu na finansowanie usług zdrowotnych na swoim terenie. Tak więc w praktyce zadania samorządu terytorialnego koncentrują się na funkcjach wynikających z roli organów założycielskich samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (SPZOZ) oraz działań własnych w obszarze profilaktyki i promocji zdrowia.

Słowa kluczowe: samorząd terytorialny, ochrona zdrowia.

Summary

The administrative reform introducing a three-step self-governing model and various policy changes in Polish health care in the last two decades bestowed certain new health related tasks upon the self-government bodies. Their actions at every level of administration should be based on medical needs of the citizens of every commune, district or province, as well as material, economical and personal resources. Individual and common tasks in the frame of health care have been defined in various acts of the ruling law of every given commune, district or province, most noticeably the Act on public funding of healthcare benefits of August 27, 2004 and the Act on healthcare facilities of August 30, 1991. The legislator appointed no unequivocal manager or coordinator that would take responsibility for health condition of a population allocated to a given self-governing unit. The ruling practice in Polish health care system detaches the payer function from the self-governing administration, thus making regional authorities unable to finance health care in their appropriate jurisdiction. In practice, self-government's tasks consist of those which derive from its function as statutory body for Independent Public Health Care Facilities (SP ZOZ) and their own individual actions in frame of prophylaxis and promotion of health.

Keywords: self-government, health care.

OCHRONA ZWIĄZANA Z RODZICIELSTWEM W ŚWIETLE PRAWA POLSKIEGO

THE PROTECTION ASSOCIATED WITH PARENTHOOD IN THE LIGHT OF POLISH LAW

JOANNA ZDANOWSKA

Zakład Organizacji i Zarządzania
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr hab. Maria Danuta Głowacka

Streszczenie

Prawo polskie gwarantuje szczególną ochronę w związku z rodzicielstwem. Korzystają z niej przede wszystkim osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy. Ochroną objęte są pracownice jeszcze przed zajściem w ciążę, w czasie jej trwania oraz po urodzeniu dziecka. Z uprawnień mogą korzystać również ojcowie. Ponadto rodzice i dzieci mają prawo do ochrony społecznej i ekonomicznej.

Słowa kluczowe: ciąża, pracownica, pracownik – ojciec, prawo.

Summary

Polish law guarantee special protection regarding parenting. This protection is especially for a persons under an employment contract. A protection applies for woman employees before getting pregnant, during pregnant and after childbirth. This law can also be applied to fathers. Above that parents and children have also the right to social and economic protection.

Key words: pregnancy, woman employee, father employee, law.

TELEMEDYCYNĄ I JEJ WPŁYW NA ROZWÓJ OPIEKI ZDROWOTNEJ

TELEMEDICINE AND ITS IMPACT ON THE DEVELOPMENT OF HEALTH CARE

ŁUKASZ BIERZUŃSKI

Student, SUM II
Zdrowie Publiczne
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Streszczenie

Rozwój technologii informatycznych i telekomunikacyjnych pozwala wyznaczać nowe kierunki w rozwoju sektora medycznego. Celem pracy jest wskazanie telemedycyny jako jednej z najnowszych i najnowocześniejszych metod świadczenia usług zdrowotnych. Umożliwia ona sprawowanie stałej, specjalistycznej i ukierunkowanej na pacjenta opieki, jak również swobodny przepływ informacji medycznych, które go dotyczą. Telemedycyna to również szansa na efektywniejsze projektowanie i wdrażanie nowych procedur diagnostycznych i leczniczych, a także możliwość zapewnienia lepszego poziomu edukacji studentów oraz doszkalania pracowników opieki zdrowotnej. Jej postęp związany jest z koniecznością pokonywania barier zarówno technologicznych, jak i ekonomicznych, prawnych czy etycznych. Stopień rozwoju telemedycyny można uznać za jeden ze wskaźników ewaluacji współczesnej medycyny.

Słowa kluczowe: telemedycyna, telezdrowie, e-zdrowie, opieka zdrowotna.

Summary

The development of computer and telecommunication technologies allow to determine new directions in the development of the medical sector. The aim of the study is to indicate that telemedicine is one of the newest and most modern methods of delivering of health services. It allows to sustain a care that is permanent, specialized and focused on the patient, as well as an easy flow of related medical information. Telemedicine also gives a chance to design and implement new diagnostic and therapeutic procedures, and capacity to ensure a better level of education of students and a skills upgrade for health care workers. Its progress is connected with necessity to overcome obstacles both technological and economical, legal and ethical. Telemedicine's of development should be as one of indicator for the evaluation of modern medicine.

Key words: telemedicine, telehealth, e-health, health care.

ZDROWIE LOKALNYCH SPOŁECZEŃSTW A KSZTAŁTOWANIE BEZPIECZNEGO OTOCZENIA

LOCAL COMMUNITIES' HEALTH AND SHAPING SAFE SURROUNDINGS

ELŻBIETA KRAWCZYK¹, MARCIN CYBULSKI²

¹Studentka kierunku Architektura krajobrazu
Wydział Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

²Zakład Psychologii Klinicznej
Katedra Nauk o Zdrowiu
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr nauk biol. Ewa Mojs

Streszczenie

Temat niniejszego artykułu traktuje o współczesnych problemach dotyczących funkcjonowania człowieka w przestrzeni publicznej. Odpowiada na pytanie dlaczego czujemy się coraz mniej bezpieczni oraz jak temu zaradzić poprzez świadome kształtowanie otoczenia, z wykorzystaniem prostych zasad ułatwiających funkcjonowanie w przestrzeni miejskiej. Autorzy zwracają uwagę na niepokojący brak zaangażowania mieszkańców w kwestię poprawy jakości życia oraz patologie społeczne, jakie temu zjawisku towarzyszą. Czy wszystkiemu winna jest edukacja i co sprawia, że powstają współczesne „getta”?

Słowa kluczowe: świadome kształtowanie otoczenia, patologie społeczne, przestrzeń.

Summary

Topic of the present article treats about contemporary problems concerning of public sphere. It respond on question why do we feel less and less safe and also how to remedy that by deliberate shaping surroundings using simple methods which helps functioning in municipal space. It is paying attention on worrying absence of the commitment of inhabitants into the issue of the improvement of human life and social pathologies which are accompanying this phenomenon. Whether the education is entirely to blame and what causes that “ghettos” are coming into existence?

Key words: deliberate shaping surroundings, social pathologies, space.

PLANOWANIE FINANSOWE

FINANCIAL PLANNING

ANDRZEJ KLAMEREK¹, JAN NOWOMIEJSKI¹, ELŻBIETA MACĘLAJTIS², ALEKSANDRA WASIAK²

¹Zakład Organizacji i Zarządzania Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Kierownik Zakładu: dr hab. Maria Danuta Głowacka

²Studentka III roku Zdrowia Publicznego

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Streszczenie

Planowanie finansowe jest procesem ciągłym, który określa sposoby osiągnięcia celów finansowych. Podstawowymi potrzebami planowania finansowego jest utrzymanie płynności finansowej w krótkim okresie oraz pomnażanie zasobów firm w długim okresie czasu. Innymi słowy mówiąc celem planowania finansowego jest stworzenie jak najlepszych warunków dla obserwacji bieżącej sytuacji finansowej oraz podejmowania jak najlepszych decyzji dotyczących przyszłości firmy. Plany finansowe są źródłem informacji w oparciu, o które podejmowane są decyzje na każdym etapie działalności gospodarczej jednostki.

Słowa kluczowe: planowanie finansowe, kapitał, koszty, przychody, kapitał obrotowy, efektywność.

Summary

Financial planning is an ongoing process that identifies ways of achieving financial objectives. The primary objective of financial planning is to maintain liquidity in the short term, and an increase in stocks of companies in the long term. In other words, objective financial planning is to create the best conditions for observation of the current financial situation and make the best decisions about the future form. Financial plans are a source of information on the basis by which decisions are taken at every stage of the business unit.

Key words: financial planning, capital costs, revenues, working capital efficiency.

SPRAWOZDANIE Z II KONFERENCJI „PSYCHOLOGIA W MEDYCYNIE”

„PSYCHOLOGY IN MEDICINE” – CONFERENCE REPORT

WOJCIECH STRZELECKI¹, MARTA CZARNECKA-IWAŃCZUK¹,
MARCIN CYBULSKI¹, KINGA BLUMSKA²

¹Zakład Psychologii Klinicznej

Wydział Nauk o Zdrowiu

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Kierownik:

²Studenckie Towarzystwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Studenckie Psychologiczne Koło Naukowe

RECENZJA KSIĄŻKI

„PSYCHOLOGIA W NAUKACH MEDYCZNYCH”

POD REDAKCJĄ MARCINA CYBULSKIEGO I WOJCIECHA STRZELECKIEGO

POZNAŃ 2010, WYDAWNICTWO NAUKOWE UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU

A REVIEW OF THE BOOK

“PSYCHOLOGY IN MEDICAL SCIENCES”

MARCIN CYBULSKI, WOJCIECH STRZELECKI (EDS.)

PUBLISHED BY UNIVERSITY OF MEDICAL SCIENCES, POZNAN

Polskie Towarzystwo Nauk o Zdrowiu
Zakład Organizacji i Zarządzania
Wydziału Nauk o Zdrowiu
Uniwersytetu Medycznego
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

*Serdecznie zapraszają na
Konferencję Naukowo-Szkoleniową*

SPRAWNOŚĆ FUNKCJONOWANIA ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ

Poznań, 3 grudnia 2010

NZOZ Szpital w Puszczykowie ul. Kraszewskiego 11

62-041 Puszczykowo

I KOMUNIKAT

Uczestnicy za udział w konferencji otrzymają 12 pkt. edukacyjnych

POLSKIE TOWARZYSTWO NAUK O ZDROWIU

**PODYPLOMOWE STUDIUM ZARZĄDZANIA
W OPIECE ZDROWOTNEJ
XXXIII EDYCJA**

REGULAMIN OGŁASZANIA PRAC

„Pielęgniarstwo Polskie” zamieszcza prace oryginalne, poglądowe, kazuistyczne, sprawozdania ze zjazdów i konferencji, recenzje z książek oraz opracowania z zakresu historii pielęgniarstwa w języku polskim oraz angielskim.

Prace należy przysyłać na adres redakcji w dwóch egzemplarzach drukowanych oraz na nośniku elektronicznym – CD lub dyskietka 3,5” zapisanym w edytorze tekstu program Word. **Tekst nie powinien być adiustowany**. Do każdej pracy należy dołączyć oświadczenie Autorów, iż praca nie była drukowana wcześniej w innym czasopiśmie oraz zgodę kierownika jednostki na publikację.

Do pracy należy na osobnej kartce dołączyć adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowy do Autora pracy.

Pierwsza strona pracy powinna zawierać:

- tytuł pracy w języku polskim i angielskim
- Autora (Autorów)
- afiliację Autora
- nazwisko kierownika jednostki
- streszczenie w języku polskim i angielskim. Streszczenia powinny mieć charakter strukturalny – zawierać w sobie cel, materiał i metody badań, wyniki oraz podsumowanie, nie powinny przekraczać objętością 200 słów
- słowa kluczowe – nie więcej niż pięć.

Prace podlegają dwóm recenzjom, przy czym recenzenci nie znają nazwisk autorów, ani też nazwy ośrodka, z którego praca pochodzi. Recenzenci decydują o dopuszczeniu pracy do druku oraz wskazują na konieczność dokonania poprawek jako warunek dopuszczenia do druku. Autorzy mają obowiązek ustosunkować się na piśmie do poprawek oraz nanieść je w tekście w określonym przez redakcję terminie. Niedotrzymanie terminu wiąże się z niedopuszczeniem pracy do druku.

Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania zmian dotyczących stylistyki, mianownictwa i skrótów oraz poprawek wersji w języku angielskim – bez uzgodnienia z Autorem.

Artykuły należy zredagować poprawnie pod względem stylistycznym, zgodnie z obowiązującą pisownią i mianownictwem. Skróty muszą być wyjaśnione w tekście.

Ryciny należy podpisywać w języku polskim i angielskim z użyciem numeracji arabskiej.

Tytuły w języku polskim i angielskim nad tabelami.

Tabele powinny być oznaczone numerami rzymskimi bądź arabskimi. Szerokość tabeli nie powinna przekraczać 8 cm lub 16 cm.

Piśmiennictwo powinno być napisane na oddzielnej stronie – wg kolejności cytowania na stronach. Należy podać: kolejny numer pozycji; nazwiska autorów i pierwsze litery imion (w przypadku, gdy jest więcej niż trzech autorów, należy podać trzech pierwszych i dodać: „i wsp.”, tytuł pracy. Następnie:

- a. tytuł czasopisma z zastosowaniem obowiązujących skrótów (wg Index Medicus), rok, tom, numer strony pierwszej i ostatniej, np.: Kowalski J., Nowak J., Nozologiczne aspekty bólów głowy, J. Med., 2007, 1, 12–27.
- b. tytuł książki, nazwę i siedzibę wydawnictwa, rok wydania, numer strony pierwszej i ostatniej, np.: Pawlak P., Życie i umieranie, w: Gerontologia, Malinowski A. (red.), PWN, Warszawa 2007, 12–32.
- c. tytuł rozdziału cytowanej książki, nazwisko/nazwiska i pierwsze litery imion Autora/Autorów tegoż rozdziału, tytuł książki, nazwisko i imię autora (redaktora) książki, nazwę i siedzibę wydawnictwa, rok wydania, numer pierwszej i ostatniej strony cytowanego rozdziału.

Wymagania co do objętości prac

Prace oryginalne: objętość prac nie może przekraczać 12–15 stron, wliczając w to stronę tytułową, streszczenie, tekst właściwy oraz piśmiennictwo.

Prace kazuistyczne: objętość prac kazuistycznych nie powinna przekraczać 3–4 stron, wliczając w to stronę tytułową, słowa kluczowe, streszczenie oraz piśmiennictwo.

Prace poglądowe: objętość prac poglądowych nie powinna przekraczać 15–20 stron. Sprawozdania ze zjazdów i recenzje – 2 strony.

Adres Redakcji: *Pielęgniarstwo Polskie*, Wydział Nauk o Zdrowiu,
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, ul. Smoluchowskiego 11, 60-179 Poznań,
e-mail: pielęgniarstwo.polskie@ump.edu.pl

PIELĘGNIARSTWO POLSKIE EDITOR'S REQUIREMENTS
GUIDANCE FOR POTENTIAL CONTRIBUTORS

Papers should be submitted to the Editor's Office in two hard copies and one soft copy on CD or 3.5" floppy disk in the Word format. **The text must not be edited.** Each submission should be accompanied by a written Author's statement that the work has not been published in any other journal and a publishing agreement by the head of the research unit.

The Author's address for correspondence and phone number should be provided on a separate sheet.

The first page of a paper should include:

- paper title in Polish and in English
- author's (Authors') name(s)
- author's affiliations
- structured abstract of up to 200 words in Polish and in English (including study objectives, material, methods, results and summary)
- up to five key words.

Submitted papers are reviewed by two reviewers, who do not know Authors' names or the name of Authors' institution. The reviewers decide whether or not a manuscript should be published and suggest corrections that must be made prior to publication. Authors are then required to express their opinion on the recommended corrections in writing and to meet the revision deadline set by the Editor's Office. As a result of a failure to meet the deadline, a paper is not considered for publication.

The Editor reserves the right to make any adjustments of style, terminology and abbreviations as well as corrections of the English version, without asking for the Author's consent.

Articles must be edited in line with the adopted style, spelling and terminology requirements. Abbreviations must be defined in full in the text.

Figures should be provided with Polish and English captions and numbered using Arabic numerals.

Table titles in both Polish and English should be placed above tables.

All tables should be numbered using either Roman or Arabic numerals. Table width should not exceed 8 cm or 16 cm.

References should appear in the order in which they are first cited in the text and listed in numerical order at the end of the article.

The sequence for a journal article should be: author(s), title of paper, journal name abbreviated as in Index Medicus (written in full if no abbreviation quoted), year of publication, volume number, first and last numbers of pages. If there are 4 or more authors, include first three and then et al, for example:

Nowak P., The analysis of epileptic seizures in children aged 7–12 years, *Seizure*, 2007, 5, 12–32.

Sequence for the book is: chapter author(s), chapter title, editor, book title, edition and place of publication, first and last pages, for example:

Malinowski A., Life and death, in: *Investigation*, Kowalski B. (eds.), Oxford Univ. Press, London 1994, 12–32.

Length requirements

Original research: paper length must not exceed 12–15 pages, including title page, abstract, body and references. Case studies: paper length should not exceed 3–4 pages, including title page, key words, abstract and references. Opinion articles: paper length should not exceed 15–20 pages.

Conference reports and reviews: 2 pages.

Editor's Address:

Polish Nursing

The Faculty of Health Sciences

Poznan University of Medical Sciences

11 Smoluchowskiego Str., Poznań, Poland

e-mail: pielęgniarstwo.polskie@ump.edu.pl